

KSUC-P-006

**ระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมและความถี่ในการฉีดฮอร์โมน buserelin acetate
ต่อการพัฒนาไข่ของแม่พันธุ์ปลาไหลนา (*Monopterus albus*) ในช่วงก่อนฤดูผสมพันธุ์**

ขจรเกียรติ ศรีนวลสม^{1,*} ชัญญา พุทธิพิลันธน์¹ ชอบธรรม บัวลอย¹ และ รักพงษ์ เพชรคำ²

¹คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

²ภาควิชาประมง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002

*Corresponding author: menakorn12@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาเบื้องต้นระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมและความถี่ในการฉีดฮอร์โมน buserelin acetate (Bus) ต่อการพัฒนาไข่ของแม่พันธุ์ปลาไหลนาในช่วงก่อนฤดูผสมพันธุ์ โดยสุ่มแม่พันธุ์ปลาไหลนา จำนวน 45 ตัว ที่มีน้ำหนักเริ่มต้นเฉลี่ย $77.93 \pm 4.22 - 100.34 \pm 1.20$ กรัม มาฉีดฮอร์โมน Bus จำนวน 5 ชุดการทดลองๆ ละ 3 ซ้ำ ๆ ละ 3 ตัว คือ ชุดการทดลองที่ 1 ไม่ฉีดฮอร์โมน (ชุดควบคุม) ชุดการทดลองที่ 2 และ 3 ฉีดฮอร์โมน Bus ความเข้มข้น 100 ไมโครกรัมต่อน้ำหนักปลา 1 กิโลกรัม ร่วมกับ domperidone (DOM) 10 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักปลา 1 กิโลกรัม จำนวน 1 และ 2 เข็ม ตามลำดับ และชุดการทดลองที่ 4 และ 5 ฉีดฮอร์โมน Bus ความเข้มข้น 200 ไมโครกรัมต่อน้ำหนักปลา 1 กิโลกรัม ร่วมกับ DOM 10 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักปลา 1 กิโลกรัม จำนวน 1 และ 2 เข็ม ตามลำดับ โดยเข็มที่ 1 ฉีดเมื่อเริ่มต้นการทดลอง และเข็มที่ 2 ฉีดเมื่อครบ 3 วัน จากเริ่มต้นการทดลอง พักเป็นระยะเวลา 7 วัน จากนั้นเก็บตัวอย่างแม่พันธุ์ปลาไหลนาในแต่ละชุดการทดลองมาชั่งน้ำหนักตัว ศึกษาดัชนีความสมบูรณ์เพศ (GSI) และระยะการพัฒนาไข่ ผลการศึกษาพบว่า แม่พันธุ์ปลาไหลนาที่ฉีดฮอร์โมน Bus ความเข้มข้น 200 ไมโครกรัม/น้ำหนักปลา 1 กิโลกรัม ร่วมกับ DOM 10 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักปลา 1 กิโลกรัม จำนวน 2 เข็ม มีค่า GSI และการพัฒนาไข่ (ขนาดไข่) ดีกว่าแม่พันธุ์ปลาไหลนาในชุดการทดลองอื่น

คำสำคัญ: แม่พันธุ์ปลาไหลนา buserelin acetate ก่อนฤดูผสมพันธุ์